

Úti jelentés az Alapítvány támogatásával, 2007. április 28. és 30. között végrehajtott, „Boszniai” vártúráról!

Előzmények:

Miután az Alapítvány alapító okiratában foglalt céljai között, a középkori Magyar királyság területén (különösen az 1914-es országhatárokon belüli részeken) található várak felderítése és dokumentálása szerepel, így igény merült fel arra, hogy az egykori Zágráb vármegye déli részét képező, az Una folyó bal partjától északra eső térség is, egy előzetes vártúra keretén belül felderítésre kerüljön. Jóllehet a terület Bihács 1592/93-as eleste óta, a Magyar-horvát királyság fennhatósága alól kikerült (kivéve az Osztrák-Magyar Monarchia okkupációs időszakát). Az eredeti útvonal, mintegy 30 vár felkeresését tűzte ki céljául, melyből különböző okok miatt, mintegy 20 várhely meglátogatására és dokumentálására került sor. Ennek során, a felkeresett várak beazonosítása és az idáig ismeretlen alaprajzú várak alaprajzi vázlatának a felvétele is megtörtént, melynek feldolgozása a www.varak.hu honlapra folyamatos (2007. június 18-ig elkészült: Kosztajnica, Kosztajnica - Djed hegy és Zríny vára).

Megjegyzés: A túra térképészeti alapját, a freytag@berndt féle Szuper atlasz (Horvátország és Szlovénia) képezte, de a térkép, a 160.000-es méretarányok ellenére, számos ponton pontatlannak bizonyult, így annak használata, csak az útvonalak követésére javasolt, de akad olyan térség is, ahol a jelzett út egyszerűen megszűnik, vagy csak terepjárával járható földúttá silányul. A „vár” piktogramok sem mindig az adott vár helyét jelölik, aminek okán, olykor több kilométeres, hegyek közti bolyongás is megeshet! Ezért egy adott térség felkeresése előtt, javasolt a mostanában DVD-n megjelent III. katonai térkép vonatkozó szelvényeinek a használata, melyek bármilyen meglepő is, még mindig pontosnak tekinthetők!

Jó tanács: Az útra egy, horvát-szerb-bosnyák nyelvet relatív jól beszélő útítársat is vigyünk, habár ez sem mindig segít! Ugyanis Horvátországnak, a délszláv háborúk idején megismert, un. krajjinai területein, lakosság alig található! Ezzel szemben a boszniai részek, európainak tekinthetők!

A realizálódott túra során felkeresett várak:

Horvátország, Krajina:

- Kosztajnica (ma, Hrvatska Kostajnica), Zrínyi vár (Zrinski grad). A vár beazonosítása, alaprajzi felvétele, körbefényképezése és honlapra való feldolgozása megtörtént!
- Kosztajnica-Djed hegyi erőd. A 18. szd-i erőd még látható sáncainak beazonosítása, körbefényképezése és honlapra való feldolgozása megtörtént!
- Zríny vára (Zrinski grad). A vár beazonosítása, alaprajzi pontosítása, körbefényképezése és honlapra való feldolgozása megtörtént!
- Pedalj vára. A vár beazonosítása, a sűrű növényzet adta lehetőségeken belüli körbefényképezése megtörtént, feldolgozása a honlapra megtörtént!
- Gvozdanszko (Gvozdansko) vára. A vár beazonosítása, a sűrű növényzet adta lehetőségeken belüli körbefényképezése megtörtént, feldolgozása a honlapra megtörtént!
- Dreznik (Drežnik) vára. A vár beazonosítása, és a terep adta lehetőségeken belüli körbefényképezése megtörtént, feldolgozása a honlapra folyamatos!
- Cetin vára. A vár beazonosítása, a zavaró körülmények adta lehetőségeken belüli körbefényképezése megtörtént, feldolgozása a honlapra folyamatos!

- Cetin, un. Mala Crkva várhely. A felderítése sikertelen, ám az újabb anyagok alapján, egy következő bejárás során, már beazonosítható.
- Klokocs (Klokoč) vára. A vár beazonosítása, a sűrű növényzet adta lehetőségeken belüli körbefényképezése megtörtént, feldolgozása a honlapra folyamatos!
- Kersztinja (Krstinja) vára. A vár beazonosítása, a sűrű növényzet adta lehetőségeken belüli körbefényképezése megtörtént, feldolgozása a honlapra folyamatos!

Bosznia, egykor dél Zágráb vármegye részét képező várak:

- Jezerszki (Jezerski) vára. A vár beazonosítása, a beépítettsége adta lehetőségeken belüli körbefényképezése, alaprajzi pontosítása megtörtént, feldolgozása a honlapra folyamatos!
- Vránogrács (Vrnograč) vára. A vár beazonosítása, a sűrű növényzet adta lehetőségeken belüli körbefényképezése, alaprajzi felvétele megtörtént, feldolgozása a honlapra folyamatos!
- Podzvízd (Podzvizd) vára. A vár NEM bejárható, miután a várhegy jelenleg is taposóaknákkal „védett”!
- Nagy Kladusa (Velika Kladuša). A vár kiemelt turisztikai célpont, így nagyon jó állapotú, ám ennek okán sokat vesztett középkori kinézetéből. A vár beazonosítása, a lehetőségeken belüli körbefényképezése megtörtént, feldolgozása a honlapra folyamatos!
- Kis Kladusa (Mala Kladuša). A vár beazonosítása, megtörtént, feldolgozása a honlapra folyamatos!
- Todorovó (Todorovo) vára. A vár beazonosítása, a lehetőségeken belüli körbefényképezése, alaprajzi felvétele megtörtént, feldolgozása a honlapra folyamatos!
- Pécs (Pećigrad) vára. A vár beazonosítása, a lehetőségeken belüli körbefényképezése megtörtént, feldolgozása a honlapra folyamatos!
- Sztena (Stijena) vára. A vár beazonosítása, a lehetőségeken belüli körbefényképezése, alaprajzi felvétele megtörtént, feldolgozása a honlapra folyamatos!
- Bresztoviva (Brestovica) vára. A vár beazonosítása, a lehetőségeken belüli körbefényképezése, alaprajzi felvétele megtörtént, feldolgozása a honlapra folyamatos!
- Osztrozsác (Ostrožac) vára. A vár beazonosítása, a lehetőségeken belüli körbefényképezése, alaprajzi pontosítása megtörtént, feldolgozása a honlapra folyamatos!
- Bihács – Szokolovác (Bihać-Sokolovac) vára. A vár beazonosítása, a lehetőségeken belüli körbefényképezése, alaprajzi pontosítása megtörtént, feldolgozása a honlapra folyamatos!

Szatanek József, Pécs, 2007. június 18.